

Komunikat prasowy

Luksemburg, 16 listopada 2017 r.

Programy pomocowe dla Grecji – unijni kontrolerzy stwierdzili, że pomimo uchybień przeprowadzono pewne reformy

Jak wynika z nowego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, programy pomocowe dla Grecji, których wprowadzenie uzgodniono po wybuchu kryzysu finansowego, zapewniły krótkoterminową stabilność finansową i umożliwiły osiągnięcie postępów we wdrażaniu reform. Programy te w ograniczonym stopniu pomogły jednak Grecji podnieść się z kryzysu i do połowy 2017 r. nie doprowadziły do odzyskania przez ten kraj zdolności finansowania swoich potrzeb na rynkach kapitałowych.

Pierwszy program pomocowy, rozpoczęty w 2010 r., obejmował środki o wartości 110 mld euro. Dwa kolejne – z 2012 r. i 2015 r. – środki o wartości, odpowiednio, 172,6 mld i 86 mld euro. Celem programów było ustabilizowanie sytuacji gospodarczej w Grecji poprzez zaspokojenie potrzeb finansowych gospodarki w zamian za wdrożenie przez kraj zakrojonych na szeroką skalę reform strukturalnych, co miało zapobiec rozprzestrzenieniu się kryzysu na pozostałe państwa strefy euro.

– Programy sprzyjały reformom i dzięki nim Grecja uniknęła zwłoki w płatnościach. Zdolność kraju do pełnego finansowania własnych potrzeb na rynkach kapitałowych wciąż jest jednak problematyczna – **oświadczył Baudilio Tomé Muguruza, członek Trybunału odpowiedzialny za to sprawozdanie.**

Kontrolerzy stwierdzili, że Komisja nie miała wcześniejszych doświadczeń w zarządzaniu takim procesem. Wymogom programów nie nadano odpowiednich do ich znaczenia priorytetów i nie zostały one osadzone w ogólniejszej strategii dla Grecji. Ponadto niewystarczająco uzasadniono makroekonomiczne założenia programów. Współpraca z innymi instytucjami była skuteczna, lecz miała nieoficjalny charakter. Komisja rzetelnie monitorowała przestrzeganie wymogów związanych z wdrażaniem programów pomocowych przez Grecję.

Zdaniem kontrolerów obraz sytuacji dotyczącej kształtu reform i procesu ich wdrażania w czterech kluczowych obszarach polityki (opodatkowanie, administracja publiczna, rynek pracy

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Tel.: (+352) 4398 47063

Tel. kom.: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą

Tel.: (+352) 4398 45410

Tel. kom.: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luksemburg

E-mail: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

i sektor finansowy) jest złożony. Reformy opodatkowania i administracji publicznej przyniosły oszczędności budżetowe, lecz wdrażanie elementów strukturalnych reform było zdecydowanie mniej wydajne. Sektor finansowy w dużym stopniu zrestrukturyzowano, lecz odbyło się to znacznym kosztem.

Ogólnie rzecz biorąc, kontrolerzy ustalili, że cele szczegółowe programów pomocowych osiągnięto jedynie w ograniczonym zakresie. Doprowadziły one do znacznej konsolidacji fiskalnej, gdyż zasadnicze saldo budżetowe zostało skorygowane o 17% PKB w latach 2009–2015. Spowolnienie aktywności gospodarczej w tym okresie w powiązaniu z kosztami finansowania wcześniej skumulowanego zadłużenia oznaczało jednak, że relacja długu do PKB Grecji konsekwentnie rosła. W efekcie kraj ten wciąż nie jest w stanie w pełni finansować swoich potrzeb finansowych na rynkach kapitałowych.

Część kontroli polegała na tym, że zgodnie z swoimi kompetencjami dotyczącymi kontrolowania wydajności operacyjnej Europejskiego Banku Centralnego (EBC) kontrolerzy podjęli próbę oceny roli EBC w programach. EBC zakwestionował jednak te kompetencje i nie przedstawił wystarczających materiałów dowodowych. W związku z tym kontrolerzy nie byli w stanie zawrzeć w sprawozdaniu informacji na temat jego roli.

Kontrolerzy sformułowali szereg zaleceń pod adresem Komisji Europejskiej mających na celu poprawę sposobu sformułowania i wdrażania programów pomocowych. Zalecenia te zostały w całości zaakceptowane.

Uwagi dla redaktorów

Globalny kryzys finansowy doprowadził do pogorszenia koniunktury gospodarczej i kryzysu zadłużeniowego w Europie. Kraje, w których wystąpiły zakłócenia równowagi makroekonomicznej i problemy strukturalne, stanęły w obliczu poważnych trudności. Po wejściu do strefy euro Grecja odniosła korzyści z ożywienia gospodarczego wywołanego łatwym dostępem do pożyczek i hojną polityką fiskalną. Kryzys obnażył jednak słabości tego kraju, który w kwietniu 2010 r. nie był już w stanie w opłacalny sposób finansować własnych potrzeb na rynkach finansowych. Grecja zwróciła się o pomoc finansową do państw członkowskich strefy euro i do MFW.

Od 2010 r. Grecja uczestniczyła w trzech programach pomocowych, sformułowanych we współpracy z Komisją Europejską, Europejskim Bankiem Centralnym i Międzynarodowym Funduszem Walutowym. W trzeci program zaangażowany był także Europejski Mechanizm Stabilności. Pomoc była udzielana na warunkach dotyczących poszczególnych obszarów polityki określonych w porozumieniu między władzami greckimi a kredytodawcami. Ta kontrola jest częścią szeregu przeprowadzonych w ostatnich latach kontroli dotyczących reform podjętych w reakcji na kryzys finansowy. W ramach tej kontroli oceniono, jak Komisja Europejska poradziła sobie z dwoma pierwszymi programami oraz jak sformułowała warunki trzeciego programu.

Sprawozdanie specjalne nr 17/2017 pt. „Interwencje Komisji w związku z greckim kryzysem finansowym” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.